

УДК 329 (477)+(438)

ББК 66.041

УКРАЇНА – РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА: ІДЕЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА В СФЕРІ ПОЛІТИКИ ПАМ'ЯТІ

Х. І. Федорищак

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника;
76000 м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57;
тел. +38 (095) 8574425; e-mail: fedorivkrystyna@ukr.net*

У статті досліджено характер, особливості, проблеми сучасного етапу українсько-польських відносин, проаналізовано основні напрями стратегічного партнерства в сфері політики пам'яті.

***Ключові слова:** історична пам'ять, політика пам'яті, українсько-польські відносини, стратегічне партнерство*

Здатність усвідомлювати та відтворювати своє існування в часі становить основу для суспільної ідентичності. ХХ століття випустило пам'ять за межі її вузького розуміння, як фізіологічної властивості й потреби людського розуму, і перетворило її на властивість соціальних груп та цілих суспільств, котрі теж здатні пам'ятати та забувати. Системні трансформації останніх десятиліть кардинально змінили акценти у підходах до вивчення й розуміння історичного минулого в країнах Центрально-Східної Європи. Особливої актуальності набули питання вивчення спільної історії держав та формування колективної пам'яті.

Українці та поляки – це два великі європейські народи, які пов'язані багатовіковою традицією міждержавних та міжнаціональних взаємин, тісними культурними зв'язками та поза, сумнівом спільним майбутнім в об'єднаній Європі. Спільність стратегічних інтересів, ментальна близькість об'єктивно відзначають Республіку Польщу головним зовнішньополітичним партнером України в Центрально-Східній Європі.

Наприкінці ХХ ст. перед керівництвом України та Республіки Польщі постає важливе завдання: враховуючи як позитивний та і негативний досвід минулого будувати нові стосунки які б базувались на побудові та поглибленні стратегічного партнерств.

Мета статті – аналіз ідеї стратегічного партнерства України та Республіки Польщі в сфері політики пам'яті.

Українсько-польські міждержавні взаємини традиційно відчують на собі тягар складних сторінок спільної історії. Саме тому одним з першочергових завдань у двохсторонніх стосунках були та залишаються вирішення складних проблем українсько-польського історичного минулого [7, с. 9].

28 липня 1990 р. Сейм Республіки Польщі прийняв Ухвалу, в якій привітав прийняття Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет, як вираз прагнення України до незалежності. В Ухвалі також зазначалось бажання поляків співіснувати з українцями як рівними та близькими [26].

Подальші кроки Польщі щодо зближення з Україною на офіційному рівні були добросусідськими та об'єктивними. Так, 3 серпня 1990 р. Сенат Республіки Польщі засудив акцію «Вісла» 1947 р., зазначивши, що відповідальною за масові переселення українців є комуністична влада. [30, с. 130]. Згодом, Верховна Рада УРСР заявила, що спільними зусиллями українці та поляки подолають наслідки трагічної минувшини і започаткують новий етап відносин між нашими народами і державами [24, с.26].

Наступну Ухвалу щодо України Сейм прийняв 31 серпня 1991 р. Документ вітав Акт проголошення незалежності України: «Польща, яка свободу і незалежність власної держави ставить понад усе, повністю розуміє і усвідомлює значення історичного рішення українського Парламенту. Прийнятий Акт – здійснення прагнень українського народу, вираз права України самостійно визначати власну внутрішню та зовнішню позиції» [27]. 8 вересня 1991 року між Україною й Республікою Польщею відбулось підписання консульської конвенції й обмін дипломатичними представниками, а з 4 січня 1994 року були встановленні повноцінні дипломатичні відносини [6]. Після проведення в Україні референдуму на підтвердження Акту про незалежність, Польща 2 грудня 1991 р. однією з перших визнала незалежність України [25]. У незалежній Україні Польща вбачала партнера для побудови добросусідських відносин. Тому, 6 грудня Сейм висловив сподівання, що повага до права поляків, що живуть в Україні та українців у Польщі стане містком між обома народами. А 1 грудня 1991 р. стане початком нової епохи в історії польсько-українських відносин, що будуватимуться на засадах приязної співпраці [28].

Знаковою подією для українсько-польських відносин став перший державний візит до Республіки Польща Президента України Леоніда Кравчука, в рамках якого 18 травня 1992 р. відбулось підписання міждержавного українсько-польського Договору про добросусідство, дружні відносини і співробітництво. Договором регламентувалось співробітництво в правовому, економічному, екологічному, політичному, гуманітарному полі. Що стосується політики пам'яті, то знаковими є ст. 11-15, 18, які гарантують не тільки науково-культурне співробітництво, але й права національних меншин на збереження і розвиток етнічної, культурної, мовної, релігійної ідентичностей й принципи догляду за тими, що вже існують, а також віднайденими в майбутньому місцями військових і цивільних поховань. У статті 12 зазначено, що «сторони вживатимуть і підтримуватимуть заходи, спрямовані на збереження і розвиток

позитивних традицій спільної спадщини, а також подолання упереджень і негативних стереотипів у відносинах між обома народами...» [4]. Цього ж дня була підписана Угода між Урядом України та Урядом Республіки Польщі з питань культурного і наукового співробітництва, в якій зазначалась потреба про створення українського інформаційно-культурного центру у Варшаві та польського інформаційно-культурного центру в Києві й вживання всіх необхідних заходів, щодо виявлення і повернення рухомих пам'яток культури, історії та архівних матеріалів другої країни [18].

12 січня 1993 року Міністерство освіти України та Міністерство національної освіти Республіки Польщі підписали Угоду яка гарантувала представникам національних меншин можливість вивчення рідної мови в навчальних закладах всіх рівнів освіти. А також започаткувала співпрацю в галузі історичної освіти створивши комісію експертів для аналізу змісту шкільних підручників з географії та історії [23].

Результатом такої активної діяльності стало створення Консультативного комітету Президентів України та Республіки Польща. Головним завданням якого стало стимулювання розвитку співробітництва в політичній, економічній, науковій, культурній галузях, а також організація та проведення під егідою Президентів конференцій та зустрічей, які сприятимуть зближенню народів обох країн [13].

Задля збереження історико-культурної спадщини, формування об'єктивної політики пам'яті Україна й Республіка Польща домовились про повернення архівних документів й вільний доступ до них [22]. Ця подія дала поштовх до нових досліджень українсько-польського питання. Адже дослідникам надавалась можливість вивчення та введення до наукового обігу інформації, яка багато десятиліть зберігалася під грифом «таємно». Кількість розсекречених фондів або їх складових з року в рік невпинно зростає. Таким чином, науковці мають можливість ознайомитися з документами, які проливають світло на досі невідомі чи маловідомі сторінки історичного минулого. Задля ліквідації «білих плям» в історії обох народів та з'ясування долі людей, зниклих безвісти в період війни та терору розпочала співпрацю в галузі використання українських і польських архівних документів на рівноправних засадах [14].

З метою нівелювання наслідків тоталітаризму ХХ століття у взаємовідносинах українського та польського народів, плануючи публікацію історичних документів щодо політичних репресій на території України та Польщі, а також маючи намір удосконалити співробітництво між архівними підрозділами Служби безпеки України та Інституту національної пам'яті – Комісії з розслідування злочинів проти польського народу 3 серпня 2009 р. було підписано Договір про співробітництво. Який передбачає співпрацю у галузі архівної справи (обмін досвідом у галузі накопичення, обробки, зберігання та використання документів; обмін інформацією про архівні фонди), наукових досліджень та публі-

кації матеріалів (спільні дослідницькі програми та взаємну допомогу у публікації результатів наукових досліджень та збірників документів; організацію виставок документів, наукових семінарів та конференцій; спільні видання історичних праць і документів) [4]. В рамках даної співпраці світ побачили вже вісім томів спільного науково-документального проєкту «Польща та Україна в 30-40-х роках ХХ століття. Невідомі документи спеціальних служб». Оприлюднено також англomовну версію 7 тому про Голодомор – «Poland and Ukraine in the 1930's – 1940's. Unknown Documents from the Archives of the Secret Services. Holodomor» та окремих томів «Poland and Ukraine in the 30's-40's of the XX-th Century. Documents from Archives of Secret Services», до якого увійшли найцікавіші документи усіх попередніх томів [1]. В травні 2015 року у Варшаві відбудеться обмін документами (електронних копій) між Інститутом національної пам'яті та Державним архівом Служби безпеки України. Польща отримає від України документи про репресії радянської армії проти поляків, а Україна – матеріали про УПА [8].

Для зняття напруження у стосунках з приводу спільного історичного минулого, Уряди України та Республіки Польщі підписали Угоду про збереження місць пам'яті і поховання жертв війни та політичних репресій. Сторони домовились про вільний доступ до місць пам'яті і поховання загиблих та закатованих співвітчизників, обмін інформацією, що стосується розташування місць пам'яті і поховання, їх кількості і розмірів, персональних даних закатованих та випадки вандалізму [19].

Усвідомлюючи необхідність охорони та збереження культурного надбання, сприяння розвитку національних культур й зміцнення співробітництва між нашими сусідніми державами Україна та Республіка Польща домовились про повернення втрачених і незаконно переміщених під час Другої світової війни культурних цінностей. Підписавши Угоду, сторони домовились про проведення спільного обліку, інвентаризації та дослідження з метою встановлення кількості, вартості, стану рухомих культурних цінностей, що знаходяться на територіях обох держав. Задля захисту, збереження, розшуку та повернення культурних цінностей сторони утворили Міжурядову українсько-польську комісію. Виконання цієї Угоди покладається: в Україні – на Національну комісію з питань повернення в Україну культурних цінностей при КМУ; в Республіці Польща – на Уповноваженого Уряду з питань польської культурної спадщини за кордоном [20].

Україна та Республіка Польща проявили високий рівень політичного взаєморозуміння і прагнення до примирення. Завдяки політичній волі керівництва обох держав 21 травня 1997 року було прийнято Спільну заяву Президентів України та Республіки Польщі «До порозуміння і єднання», в якій зазначалось, що шлях до щирої дружби та єднання пролягає через правду і взаєморозуміння. А замовчування чи однобіч-

ний виклад трагічних подій шкодить поглибленню порозуміння між обома народами [16].

Потужним імпульсом у розвитку гуманітарних контактів й активізації взаємодії в усіх сферах двохсторонніх відносин стало проведення Року Польщі в Україні (2004 рік) та Року України в Республіці (2005 рік). Головною метою такої програми стало акцентування уваги на тому, що тисячолітня історія обох народів становить не тільки спільні чинники та цінності, але слугує фундаментом для спільного минулого, сприянню подальшого зближення народів в дусі дружби та добросусідства [12, с. 225].

Процес українсько-польського примирення набуває нової якості за правління Віктора Ющенка та Леха Качинського. В науковому колі їхній період правління охрестили як «історичний». Так, 6 червня 2005 року Державний Секретар України Олександр Зінченко та Голова Бюро національної безпеки РП Єжи Бар домовились про облаштування братських могил 366 українців, що трагічно загинули 3 березня 1945 р. в селі Павлокома (Перемишлянський повіт, Підкарпатське воєводство) та понад 1000 поляків, які загинули 28 лютого 1944 р. в селі Гута П'єняцька (Бродівський район, Львівська область) [11, с. 284]. А уже 24 червня 2005 р. відбулась церемонія відкриття Меморіалу воїнам Української галицької армії та Польських військових поховань 1918-1920 рр. («Цвинтар львівських орлят») на території «Музею Личаківський цвинтар» у м. Львові за участю президентів України і Польщі. «Відкриття Цвинтаря львівських орлят є сповненням бажання польських сердець, а також знаком миру, єднання і дружби, що пливе з українських сердець. Від імені Польщі і поляків з хвилюванням кажу: дякуємо», – такими словам вдячності почав свій виступ Президент Республіки Польщі Александр Квасневській [3]. У своєму виступі Віктор Ющенко закликав: «Відрізнати минуле від майбутнього, особисті емоції від національних інтересів. Так само, як німецько-французьке примирення відкрило шлях до об'єднання європейських народів, так і українсько-польське примирення стане завершальним каменем у будівництві куполу миру і єдності над Європою» [9].

Широка публічна дискусія навколо подій Волинської трагедії, прийняття Постанови Сенатом РП про річницю Великого голоду в Україні, в якій зазначалась необхідність визнання Голоду 1932-1933 рр. актом геноциду проти українського народу [29], відкриття пам'ятника-меморіалу загиблим українцям у польському селі Павлокома, спільне відзначення роковин операції «Вісла» стали послідовними кроками на шляху порозуміння і примиренні двох народів. Так, на відкритті пам'ятника-меморіалу загиблим українцям у селі Павлокома (Перемишлянський повіт, Підкарпатське воєводство) Віктор Ющенко відзначив, що «перед двома народами, двома владами було дві дороги – продовжувати у своїх душах війну, або подати одне одному руки. Україна та Польща

вибрали дорогу порозуміння». Президент Польщі Лех Качинський підкреслив, що «наші народи показують, що нема нічого в історії, що не можна було б подолати. Ми не можемо змінити минулого, але можемо зробити так, щоб воно не визначало майбутнього» [9].

З метою уникнення політизації дискусійних сторінок спільної українсько-польської історії на початку 2011 р. у Варшаві за спільною участю глав зовнішньополітичних відомств України та Республіки Польщі започатковано діяльність Українсько-польського форуму партнерства. Основна мета якого це створення платформи для дискусій громадських представників, істориків і фахівців України та Польщі щодо актуальних історичних та сучасних проблем [17].

З поваленням режиму Віктора Януковича, перемогою «Революції Гідності», знесенням пам'ятників комуністичного режиму та приходом до влади Петра Порошенка між Україною та Республікою Польща розпочався новий етап стосунків, що будується на правді, взаємній повазі і розумінні. Як і на початку 1990-х рр. Польща одна з перших визнала дії й легітимність нової влади в Україні [15]. Під час державного візиту до Республіки Польща Президент Петро Порошенко виступив на спільному засіданні Сейму та Сенату Республіки Польща. «Ми маємо докласти всіх зусиль для подальшого примирення та єднання наших братніх народів. Дуже важливо шукати історичну правду та істину, не політизуючи сторінки нашої спільної історії. Закликаю і українців, і поляків шанувати пам'ять про полеглих на територіях обох країн. Тих, хто загинув, треба поховати в гідний спосіб, проте жодним чином не будувати політику на могилах – така політика має відійти в минуле», – зазначив Петро Порошенко [2].

27 січня 2015 року за участі Президента України в Республіці Польщі відбувалось вшанування 70-ї річниці звільнення концтабору Аушвіц-Біркенау в Освенцимі. У своєму виступі Президент Польщі Броніслав Комаровський відзначив значний внесок українського народу у звільнення осередку смерті та жаху. «Рівно 70 років тому табір був звільнений військами 60-ї армії першого українського фронту. У цей день пообіді – сота львівська дивізія увійшла до головної частини табору. З вдячністю і повагою ми згадуємо про цих солдат», – відзначив Глава держави [31].

9 квітня 2015 року Президент України Петро Порошенко та Президент Республіки Польщі Броніслав Комаровський разом з дружинами відвідали Національний історико-меморіальний заповідник «Биківнянські могили» – одне з найбільших поховань жертв тоталітаризму, де вшанували пам'ять загиблих від комуністичного терору українців, поляків та представників інших народів. У своїй промові Президент України Петро Порошенко відзначив, що «поруч з українцями тут навечно упокоїлися і найкращі сини польського народу. За прямим наказом Сталіна і Берії без будь-якого суду, без слідства тисячі польських офіцерів,

тисячі представників інтелігенції були знищені у катівнях НКВС і поховані в тому числі і тут, на зрошеній кров'ю землі Биківні». А Президент Польщі Броніслав Коморовський подякував українцям за облаштування місця пам'яті жертв тоталітаризму. «Тут, у Биківнянському лісі, де ми молимося за жертвами, хотів би, щоб ми пам'ятали, що загроза є постійною, а пам'ять про жертви може бути захистом та зброєю проти цих загроз», – наголосив Броніслав Коморовський [10].

Підсумовуючи, зазначимо, що польсько-українське стратегічне партнерство в сфері політики пам'яті розвивається в рамках двосторонніх взаємовідносин. Зусиллями політичних та інтелектуальних еліт обох країн нам вдалося досягти певних успіхів у процесі міжнаціонального примирення та порозуміння, визначити напрямки взаємовигідного співробітництва у політичній та гуманітарній сферах, перегорнути непрості сторінки минулого, а в основу сучасного співробітництва покласти традиції взаємоповаги і підтримки. Сучасний розвиток взаємодії України та Республіки Польщі лежить у площині осмислення набутого досвіду та вироблення перспективної парадигми відносин. Стратегічне партнерство постійно підсилюється взаємодією постійно діючих міждержавних механізмів, подальшим зміцненням договірно-правової бази двостороннього співробітництва не тільки в політичній, але й науково-гуманітарній сферах. Традиція українсько-польських міждержавних відносин, близькість культури та стратегічних інтересів – це чинники які є запорукою тісної співпраці між українським та польським народами та дозволяють з впевненістю дивитись у майбутнє.

Література

1. Видавнича серія «Польща та Україна в 30-40-х роках ХХ століття. Невідомі документи спеціальних служб» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ssu.gov.ua/sbu/control/uk/publish/article?art_id=132688&cat_id=110862
2. Виступ Президента на спільному засіданні Сейму та Сенату Республіки Польща / Офіційне інтернет-представництво [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/31937.html>
<http://www.president.gov.ua/news/31937.html>
3. Віктор Ющенко: ми всі в боргу перед лицарями боротьби за свободу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.dailyviv.com/news/2031>
4. Договір між Україною і Республікою Польщею про добросусідство, дружні відносини і співробітництво від 18 травня 1992р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/616_172
5. Договір про співробітництво між Службою безпеки України та Інститутом національної пам'яті – Комісією з розслідування злочинів проти польського народу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/616_144

6. Зерній Ю. Взаємозв'язок історичної пам'яті та національної ідентичності / Юлія Зерній. – Політичний менеджмент. – 2008. – №5. – С. 110.
7. Консульська конвенція між Україною і Республікою Польщею від 08.09.1991 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/616_008
8. Польща та Україна здійснять великий обмін історичними архівами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://http://eu.prostir.ua/view/268143.html>
9. Президент України взяв участь в урочистому відкритті Меморіалу війнам Української галицької армії та Польських військових поховань 1918-1920рр [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.president.gov.ua/news/655.html
10. Президенти України та Польщі вшанували пам'ять жертв тоталітаризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/32651.html>
11. Протокол зустрічі Уповноважених Президентів України та Республіки Польща Державного Секретаря України Олександра Зінченка та Голови Бюро національної безпеки Республіки Польща Єжи Бара від 6 червня 2005 р. Міждержавні відносини України та Республіки Польща: збірник документів. – К., 2011. – С. 284
12. Протокол про затвердження Програми «Рік Польщі в Україні: Польща і Україна разом в Європі» від 14 березня 2004 р. / Міждержавні відносини України та Республіки Польща: збірник документів. – К., 2011. – С. 225
13. Протокол про створення Консультаційного Комітету Президентів України та Республіки Польща від 12 січня 1993р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/616_228
14. Протокол щодо організації співпраці в історико-архівній галузі між Центральним архівом Міністерства внутрішніх справ і адміністрації Республіки Польща та Головним архівним управлінням при Кабінеті Міністрів України від 29 жовтня 1998р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/616_036
15. Спільна заява голів ВРУ, Сейму Литви та Сенату Польщі від 17 березня 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://batkivshchyna.com.ua/yesterday/19659.html>
16. Спільна заява Президентів України і Республіки Польща «До порозуміння і єднання» від 21 травня 1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/616_005
17. Стан та перспективи українсько-польських відносин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/poland/ua/publication/content/29136.htm>
18. Угода між Урядом України та Урядом Республіки Польщі з питань культурного і наукового співробітництва від 18 травня 1992р. [Елект-

- ронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/616_182
19. Угод між Урядом України та Урядом Республіки Польща про збереження місць пам'яті і поховання жертв війни та політичних репресій від 21 березня 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/616_014
20. Угода між Урядом України та Урядом Республіки Польща про співробітництво у справі охорони та повернення втрачених і незаконно переміщених під час Другої світової війни культурних цінностей від 25 червня 1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/616_120
21. Угода про принципи співробітництва між Україною та Республікою Польща по забезпеченню прав національних меншин від 1 лютого 1994р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/616_194
22. Угода про співробітництво між Головним архівним управлінням при Кабінеті Міністрів України і Генеральною Дирекцією державних архівів Республіки Польща від 7 липня 1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/616_035
23. Угода про співробітництво між Міністерством освіти України та Міністерством національної освіти Республіки Польща на 1993-1995 рр. від 12 січня 1993р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/616_224
24. Україна на міжнародній арені: Збірник документів і матеріалів, 1986-1990рр. / Упорядник Ю.К.Качуренко. – К.: Україна, 1993. – С. 26.
25. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України: Підруч. для студ. ВНЗ [Електронний ресурс] / Л.Д. Чекаленко. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/12810419/politologiya/mizhнародne_viznannya_ukrayini#170
26. Monitor Polski. – 1990. – Nr 30. – Poz. 234
27. Monitor Polski. – 1991. – Nr 29. – Poz. 205
28. Monitor Polski. – 1991. – Nr 45. – Poz. 316
29. Monitor Polski. – 2006. – Nr 21. – Poz. 234
30. Ukraińcy w Polsce 1989-1993. Kalendarium. Dokumenty. Informacje / Red. M. Czech. – Warszawa, 1993. – S. 130
31. Wystąpienie prezydenta na uroczystości w 70 rocznicę wyzwolenia KL Auschwitz-Birkenau [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.prezydent.pl/aktualnosci/wypowiedzi-prezydenta/wystapienia/art,217,wystapienie-prezydenta-na-uroczystosci-w-70-rocznicę-wyzwolenia-kl-auschwitz-birkenau.html>

*Стаття надійшла до редакційної колегії 26.11.2014 р.
Рекомендовано до друку д.політ.н., професором **Монолатієм І.С.**,
д.політ.н., професором **Гоном М.М.** (Рівне)*

UKRAINE – REPUBLIC OF POLAND: THE IDEA OF STRATEGIC PARTNERSHIP IN POLITICS OF MEMORY**Kh. I. Fedoryshchak**

*Vasyl Stefanyk Precarpathian national University;
Ivano-Frankivsk, Shevchenka str., 57; ph. +38 (095) 8574425;
e-mail: fedorivkrystyna@ukr.net*

The article deals with the character, features, problems of the modern stage of Ukraine and the Republic of Poland relations, analysed basic directions of strategic partnership in area of politics of memory. The relations of Ukraine and the Republic of Poland are based on millennial history that overcame all spheres of life. Ukrainians and Poles – two big European nations, that is bound by centuries-old tradition and that by the close cultural ties and common future in a united Europe. Community of strategic interests, mental closeness objectively mark Republic Poland the main foreign partner of Ukraine in Central and Eastern Europe. Ukrainian-Polish relations traditionally feel on itself the load of difficult pages of general history. For guidance of both the states it follows to take into account as positive so negative experience of the past for creation of new relations that would be built on strategic partnership. Therefore, one of the main objectives is to solve complex Ukrainian-Polish past. From the beginning of overthrow of the communist mode Poland in every way supported the idea of Ukraine on independence. The first step to reconciliation was done, when parliament of Poland condemned an operation "Vistula", what Ukrainian guidance answered on, that by joint efforts Ukraine and Poland will overcome the consequences of tragic the pas and will put beginning the new stage of relations between both people and states. Polish-Ukraine strategic partnership in area of politics of memory develops within the framework of bilateral mutual relations. Modern development of cooperation between Ukraine and the Republic of Poland is in the understanding of gain experience and a new paradigm of relations. About it testifies the wide field of legislative acts in area of politics of memory that are based on a collaboration between public organs, institutes of memory, public organizations. History of the Ukrainian-Polish relations of the last two decades proves that we succeeded to leaf over the not simple pages of the pas, and in basis of modern collaboration to put traditions of mutual cooperation and support.

Key words: *historical memory, politics of memory, Ukrainian-Polish relations, strategic partnership.*